

Welbevinden

Situering

In de bouwsteen welbevinden gaan we dieper in op het luik psychisch en sociaal welbevinden. In de bouwsteen gezondheid komt de holistische visie op gezondheid en de beleidsmatige aanpak aan bod.

Als je in je klas en op school werk wilt maken van welbevinden, begin je daar niet zo maar aan. Welbevinden is een breed begrip. Eerst zal je samen met je collega's een visie ontwikkelen op welbevinden. Volgende vragen kunnen jou en je collega's hierbij inspireren:

- Welke visie heeft onze school op het welbevinden van leerlingen?
- Welke concrete acties doen we om het schoolklimaat en het welbevinden van leerlingen en personeel te versterken?
- Op welke manier worden leerlingen betrokken bij het beleid rond welbevinden? Op welke manier de ouders?
- Hoe evalueren we het welbevinden van leerlingen en ouders?
- Wat doen we met de resultaten van die evaluatie?

Daarnaast vind je hiervoor heel wat inspiratie in de bouwsteen verbindend schoolklimaat.

Wat?

In deze bouwsteen bespreken we drie thema's waarop je rechtstreeks invloed kan uitoefenen:

- leerlingengesprekken
- pesten
- problematische afwezigheden en schooluitval

Voor veel voorkomende psychosociale problemen verwijzen we naar gespecialiseerde literatuur en websites.

Leerlingengesprekken

Praten met je leerlingen is investeren in een goede pedagogische relatie. Hoe beter de relatie met je leerlingen, hoe beter je kan inspelen op hun onderwijsbehoeften en hoe groter de kans dat ze de boodschap die je wil overbrengen correct oppikken.

Pesten

Een goede aanpak van pesten start met inzicht in de pestproblematiek: wat is (cyber)pesten, wie is erbij betrokken, wat zijn de gevolgen van pesten en hoe kan je pesten herkennen?

Belangrijk hierbij is dat je inzicht hebt in het verschil tussen plagen, pesten en een conflict. Volgend schema kan je daarbij ondersteunen:

PESTEN	PLAGEN	CONFLICT
Ongelijke machtsverhouding	Gelijke machtsverhouding	Geen verstoord evenwicht
Bewust, met de bedoeling te kwetsen	Onschuldig	Meningen worden op hevige en emotionele wijze uitgelegd
Zware gevolgen, schadend gedrag	Weinig nadelige gevolgen	Meestal verzoening

Problematische afwezigheden / schooluitval

Zichtbaar of achter de rug	Wisselend slachtoffer	Niet automatisch het einde van de vriendschap
Systematisch, korte of langere periode	1 tegen 1	
Vaak dezelfde leerling die gepest wordt	Geplaagde blijft in groep	
Alleen of in groep; sociale functie	Vlug vergeten	
Isolatie van leerling die gepest wordt		
Moeilijk herstel		

Leerlingen die een sterke binding hebben met de school, zijn vaker aanwezig en behalen vaker een kwalificatie. Goed onderwijs geven en een sterk GOK- en zorgbeleid voeren, vergroot de kansen van je leerlingen. Door samen met je collega's in te zetten op een kwaliteitsvol beleid tegen problematische afwezigheden en vroegtijdig schoolverlaten, versterk je dat nog.

In deze bouwsteen lees je wat we verstaan onder problematische afwezigheden en hoe je het kan aanpakken. Het doel hierbij is dat de leerlingen naar school blijven gaan en dat je ongekwalificeerde uitstroom voorkomt. Concreet betekent dit dat alle betrokkenen systematisch werken aan het opbouwen, behouden en versterken van de binding van de leerlingen met de school.

INSTRUMENTEN /BRONNEN

Katholiek Onderwijs Vlaanderen

- [Pesten, cyberpesten en steaming van leerlingen door leerlingen: preventie en aanpak](#)
- [Inspiratiebundel 'Omgaan met ongewenst gedrag in het gewoon basisonderwijs'](#)
- [Psychosociaal welzijn](#)
- [Spijbelen](#)
- [Suïcidale signalen en zelfverwonding](#)

Katholiek Onderwijs Vlaanderen GPS-tool (*Groeien als Persoon in de Samenleving*) voor leerlingen van 10 tot 14

- www.prodiagnostiek.be (protocol gedrag en emotie)
- www.onderwijsinspectie.be/nl/vragenlijst-welbevinden
- www.handelingsgerichtwerken.be (bijlagen bij hoofdstuk 4 van het boek 'Handelingsgericht werken - samenwerken aan schoolsucces (Vlaamse editie): gespreksleidraad leerlingengesprek en een praatkaart leerlingengesprek)
- www.leerlinggesprek.nl
- www.kieskleurtegenpesten.be
- www.agodi.be/leerplicht-jaarrapporten (problematische afwezigheden)
- [Antipestbeleid scholierenkoepel](#)
- www.grenswijs.be
- [Alles over pesten](#)

